

Monumentnummer*: 513434

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status **rijksmonument**
Inschrijving register* **23 november 1999**
Kadaster deel/nr **82709/10**

Woonplaats*	Gemeente*	Provincie*
Haarlem	Haarlem	Noord-Holland

Locatienaam	Locatieomschrijving
Haarlem	Rozenprieel (43)

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Haarlem	K			2275
Haarlem	K			3678
Haarlem	K			3677
Haarlem	K			2276
Haarlem	K			368

Omschrijving**

Inleiding

Door D. Greiner ontworpen SCHOOLGEBOUW dat in 1935 werd gebouwd als uitbreiding van de in 1903 door J.F. Hamersfeld en S. Roog gebouwde Haarlemse Huishoud- en Industrieschool die bij de uitbreiding door Greiner werd verbouwd. Het schoolgebouw wordt begrensd door de Schneevoogtstraat (noord), de Kamperstraat (oost), de Bakkerstraat (zuid) en de Voorhelmstraat (west). Het gebouw staat alleen aan de zuid- en westzijde geheel vrij. Aan de overige zijden staat het gebouw merendeels achter woningen uit circa 1900. Van het gebouw uit 1903 bleven alleen delen van de voormalige voorgevel aan de Schneevoogtstraat en enige achterliggende ruimten bewaard. Deze bebouwing werd in de nieuwbouw geïntegreerd. Het gezicht van de school wordt hoofdzakelijk bepaald door de nieuwbouw uit 1935 in Zakelijk-Expressionistische trant. De strakke gevelcompositie en de door het betonskelet mogelijk geworden toepassing van grote vensteroppervlakken zijn gecombineerd met decoratieve elementen van de Amsterdamse school.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Omschrijving

Op onregelmatig grondplan gebouwde school bestaande uit een gevarieerde trapsgewijze opbouw van rechthoekige volumes waarvan het direct aan de oudbouw grenzende volume vier bouwlagen heeft en de overige volumes drie bouwlagen. Afgezien van de samengestelde kap boven de oudbouw zijn alle daken plat. De trapsgewijze opbouw is ontstaan doordat de volumes op diverse plaatsen zijn uitgebouwd. De constructie bestaat uit een skelet van gewapend beton. Het muurwerk is merendeels opgetrokken in een platte gele baksteen, boven een lage teruggemetselde plint in donkerrode baksteen. Delen van het muurwerk zijn bepleisterd met een ruwe zilvergrijze pleister, de zogenaamde "terra nova grana".

Aan de zijde van de Schreevoogtstraat (noord) staan alleen de oude voorgevel van de Huishoud en Industrieschool en het bouwvolume ten westen hiervan aan de straat. Het bouwvolume ten oosten van de oude voorgevel staat achter woningen. De oude voorgevel heeft drie bouwlagen, een symmetrische indeling van drie vensterassen met middenrisaliet onder kleine topgevel. Grote vensterpartijen tonen de oude functie van schoolgebouw. Boven de voormalige hoofdingang het opschrift: HUISHOUD EN INDUSTRIESCHOOL. Het bouwvolume ten westen van de oudbouw (westblok) ligt enige meters terug ten opzichte van de rooilijn. Het verschil wordt opgevangen door een dwarsmuur van vier bouwlagen die ten opzichte van de rooilijn verder naar voren komt en die oud en nieuw duidelijk van elkaar scheidt. Het westblok is symmetrisch, aan drie zijden vrijstaand en telt drie bouwlagen. Het westblok heeft een diepte van tien vensterassen en een breedte van negen vensterassen. De vensters bevinden zich in horizontale reeksen op korte afstand van elkaar. Het westblok grenst aan de west- en zuidzijde aan de Z-vormige Voorhelmstraat. Het westblok bevat een middengang (oostwest) met aan weerszijden twee lokalen. De gang gaat via een kleine verdiepingloze uitbouw aan de westzijde over in een trappenhuis. De meest westelijke lokalen staan haaks op de middengang. Dit komt aan de buitenzijde tot uitdrukking in twee grote uitgebouwde volumes. Deze uitgebouwde volumes hebben alle platte overstekende daken.

De bebouwing achter en ten oosten van de oude voorgevel bestaat aan de buitenzijde voornamelijk uit oud muurwerk met houten meerdelige vensters. Nieuw is alleen de haaks op de Schreevoogtstraat staande muur (noordzuid) van het centrale trappenhuis. Deze muur heeft door de vele verticale vensters en verticale vensterreeksen met glas-in-lood een transparant karakter.

Aan de zijde van de Z-vormige Voorhelmstraat (zuid en west) grenst het westblok aan het trapsgewijs naar voren en in bouwhoogte verspringend volume ter hoogte van vijf bouwlagen waarin zich het centrale trappenhuis bevindt. Dit volume manifesteert zich vanaf de Voorhelmstraat als een hoog scharnierpunt tussen het westblok en de trapsgewijs aflopende bebouwing ten zuiden daarvan. In tegenstelling tot het westblok heeft het hoge volume ook onregelmatig geplaatste vensters en vensterstroken in diverse formaten en vorm, waaronder ronde, die in een aantal gevallen over de hoeken zijn geplaatst. Ook in de gedeeltelijke bepleistering verschilt dit blok van de overige bebouwing. Opmerkelijk is voorts de prominente situering van de directeurskamer met verticale vensterreeks en cilindervormig hoekvenster schuin boven de hoofdingang. De trapsgewijs aflopende bebouwing ten zuiden van het hoge volume vormt met drie bouwlagen een overgang naar de aangrenzende woonbebouwing.

Aan de zijde van de Kamperstraat (oost) staat tussen de woningen een bij de architectuur van de school behorende muur met getoogde poort. Via deze poort bereikt men een binnenplaats met fietsenstalling. De achteringang van de school ligt tegenover de poort. Het schoolgebouw manifesteert zich aan de oostzijde als een bouwmassa die van zuid naar noord oploopt van drie tot vijf bouwlagen. Het hoogste gedeelte is geheel gepleisterd met terra nova stuc.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegevens voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

De stalen vensters en buitendeuren zijn alle oorspronkelijk en voorzien van een meerruits roedenverdeling. Het interieur is nog merendeels oorspronkelijk. Bijzondere onderdelen zijn onder meer het trappenhuis met bijbehorend glas-in-lood, de ronde vensters met glas in lood waarin het motief van een bij is verwerkt ("nijvere bij" in relatie tot huishoudschool) en de blauwgeglazuurde vensterbanktegels.

Waardering

De voormalige huishoudschool is van algemeen belang vanuit architectuurhistorisch en cultuurhistorisch oogpunt vanwege de bijzondere hoofdvorm en detaillering alsmede vanwege de verschijning als schoolgebouw voor beroepsonderwijs waarin toenmalige onderwijsopvattingen over de weldadige werking van zonlichttoetreding in de lokalen optimaal zijn toegepast. Voorts is het werk van belang als onderdeel binnen het oeuvre van D. Greiner.

Hoofdcategorie

Cultuur, gezondheid en wetenschap

Subcategorie

Onderwijs en wetenschap

Functie

Schoolgebouw

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument